Դ. 1145 | 1889 ՄԱՐՏ 24 ՇՈՒՐԱՆ | 1306 ՇԱՊԱՆ 3 | ՊԵՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐՄ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐՄ

ԱԳՈՆԷ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

	12 պլէթ	6 պլէթ	3 պլէթ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջխոյէ 20 ղրուշան

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՄԻԼԻՏԷ, ԹԻՒՃԱՌԱՅԻՆԷ, ՍԱՏԱԿԱՆԻՆԷ ԵՎ ԻԼՄԻՆԷ

ԹԷՎԱՄԻ ԿԱՆՈՒՆՔԷՆ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑՈՒԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնելի վէ Հինգշաբաթ ամսոյ դրշ. 5
Գիւնեղիւ սահիպէ 11ի 10ը. հս. » 5

Մէջտեղը նաֆիսյա տարը պէնդլէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իսատէ օլունմայաճագ տրը։

Խառարէխանէսի, Սթամպոլոյա Գապը Ալի Ճատատէսինտէ նումէրո 20 Ճիվէլէիան խանի վասընտա տրը։ Փեսաֆէսի մէվատտա հաղորդնտա կապէթանէն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԱԼԷԼԻԵԱՆԸ միրատատի օլունա։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Գրալ Միլան՝ տիւն սապահ 9ին էլ ա՛Անկլթէրտէ Թարմ կազէթասընէն Տէլեգրաֆիրլ մուխպիրի Մ. Կուրաչինօր գապուլ իսէրէք, 3 չէր եէք գատար միւլագաթ իմմիշտիր։

Գրալը միշարէլէյհ՝ պատ.հու միհմանտար Ահմէտ բաշա հազրէթլէրի, սրը քեաթիպի Մ. Միլոսովիչ, եավէրը հարար Մ. Բանիչ, Սրբոպիսթան սէֆիրի Մ. Նօվագովիչ, սէֆարէթ պաշ թէրճէմանը Մ. Թագէոս Թէրխան պէրպէրը օլտուգլարը հալտէ խաս ախբր արապալարը յա Սիմամալ թարաֆընա կէչէրէք, Ֆէնէրտէ քեաին Ռում Բաթրիգխանէսինէ գիմէթլէր Բաթրիգ Տիոնէսիսա էֆէնտի հազրէթլէրինի զիարէթ էյլէմիշ տիր։ Պու էնտատէ Բաթրիգխանէնին ումում Սինօդ մէճլիսի ազաս Բաթրիգխանէտէ հազրը պուլընմըշլար տրը։ Գրալ Միլան՝ Բաթրիգ հազրէթլէրի վէ Սինօդ մէճլիսի ազալարը յա միւլազաթ իմտիքատէն սոնրա Բաթրիգխանէ քիլինսինէ էնմիշ տիր։

Պատէհու Զարշուի քէպիրէ կիտիպ պէտսթէնտէն պազը էշա միպայաս էյլէտիքտէն սոնրա Սիւլէյմանիպէ, Սուլթան Ահմէտ վէ Ա.յասոֆիա ճամիլերինէ կէթմիշ վէ սահ 11½ բատտէլերինատ Օթէլ ա՛Անկլթէրէ ավտէթ իմմիշ տիր։

Գրալը միշարէլէյհ ագշամ տախի միհմանտար Ահմէտ բաշա հազրէթլէրիլէ Սբրպիսթան սէֆիրի Մ. Նօվագովիչէ վէ զէվճէ վէ քէրիմէսինէ վէ պաշ թէրճէման Մ. Թէրխանա վէ սիֆէրատան պազրարընա մէզքիւր Օթէլտէ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էյլէմիշ տիր։

ՊՈՒԼԳԱՐԻՍԹԱՆ

Էվվէլկի կիւնքի Թարիխլէ Ֆիլիպպէտէն Մէտիթէրէ պէրվէճճը աթի եաղրըմըշ տրը։

Բոլոր կազէթասընէրէն զապթ ու միւսատէրէսի իւզէրինէ տիւն բէք չօգ քէսան թահթը թէվզիֆէ ալընմըշլար տրը։ Թէվզիֆ օլընանլարտան տավա վէքիլի Քիրօֆ՝ մէճլուլ պիր մահալտէ հապս իտիլմիշ տիր։ Իշպու թէտապիրը չէտիտէ՝ Սօֆիատան վիրուա իտէն խապէրլէր իւզէրինէ իմթիհան գրլընմըշ տրը։ Բ. Բոզդն եաղընրդ պիր նիւսխէսի թապ իտիլմիշ օլան Մանչօֆ մաթպասը՝ բօլիս գօմիսէրլէրի իլէ ղիւբէֆթիշլէրտէն մասատա 30 գատար ժան տարմա թարաֆընտան պասբրմշ տրը։ Բօլիս՝ մաթպասանը հէր քէօչէ պուճաղընը արամըշ վէ էլ եաղրլարը բրօյյա բրօվալարը քէնտիսինէ թէսլիմինի քէմալը չիտտէթլէ թալէպ էյլէմիշ տիր։ Բօլիս՝ մաթպասատա հիշ պիր շէյ պուլամատընընան, միտիրտէն մասատա մաթպասընին պիլճիւմէ իշճիրէրինի հապս էյլէմիշ տիր։ Մամաֆիհի՝ մէրգումանի իշճիրէր էրմէսի կիւն սալը վէրիլմիշէր տիր։

Սինոդարընը Պէյկրատ մուխպիրի՝ ախիրէն շէհրը մէզքիւրէ կէթմիշ օրան Պուլկարիսթան ֆրրգա բէիսի Մ. Տրական Զանդոֆ իլէ միւլագաթ էյլէմիշ օլուպ, մումայիէյհ՝ շէօղէճէ պէյանը էֆքեար էյլէմիշ տիր։

«Պէն՝ Սօֆիայա միւտիրի մէրմէպէ եագրն օլմագ վէ Պուլկարիսթանտա պիր թէպէտտիւլաթ վուգուա կէլիր կէլմէզ հուտուար կէյմէք իշին Պէյկրատա կէլտիմ։ Պուրատա պիր գաչ հաֆթա իգամէթ իտէճէյիմ։

«Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ մագամը հիւքիւմէթտէ գալամայաճաղընը պիլմէլի տիր։ Միշարէլէյհ՝ Պուլկարիս թանտա նէ գատար զիյատէ գալը իսէ ազիմէթի տէ օ գատար զիյատէ մուճիպը ար ու հիճապ օրաճագ տրը։ Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ բրէնս Ալէքսանտր տր Պաթէն պէրկէ իմմիսալը հարէքէթ իտէճէք էրտրտ, արթըգ իտարէի հիւքիւմէթ իտէմէյճէճկինի անլայարագ ինանը հիւքիւմէթի էհալինին էմնիյէթինէ մազհար օլան ֆրգայա թէրք իտէն գրալ Միլան կիպի իճրան հարէքէթ էյլէմէլի իտի։ Պէն գրալ Միլանը բէք զիյատէ խասիմ իտիմ։ Ֆագաթ շիտտի միշարէյէհ հագգընտա պէօյիւք պիր բիայէթ հրսս իմմէքտէյիմ։

«Գրալ Միլան՝ քէնտիսինէ խալէֆ օլմագ իչին պիր էվլատ թէրը իմթիկի ճիհէթլէ բրէնս Ֆէրտինանտան գրալ Միլան իլէ հէմհալ օլմատըը պէյան օլունապիլիր։ Ֆագաթ Պուլկարիսթան ըրէնալիկի իչին տէ պիր նամզէտ պուլընապիլիր։ Զար իլէ միւլագաթ իմմէզտէն Էվվէլ Ռուսիանը Պուլկարիսթան իչին պիր նամզէտի վար տիյէ զանն իտէր իտի իսէմ տէ, շիմտի օ էֆքեարատա տէյիլմի։ Ռուսիա՝ խմմէտիքէլէրի բրէնսի ինթիխապ իմմէլէրի իչին Պուլկարընը քէնտի պաշլարընա պրագագ տրը։

«Ռուսիանը՝ Պալգան հիւքիւմէթլէրինին համիի թապիիսի օլտրը չիտտի աչէլ ումում անլայրմըշ տրը։ Մէզքիւր հիւքիւմէթլէրտէնիշ պիրի՝ Ռուսիա վէ Ասթրիա տէվլէթլէրինի տէն հանկըսընը ինթիխապ իմմէք մէսէլէսի զուհուր իմտիքատ օլպապտ ասլա թէրէոտիւտ իմմէյէճէք տիր։ Պէն 30 սէնէտտէն պէրու միլլէթին հրսսիյաթընը կէօզէթլէտտիմ՝ վէ Ռուսիայա խասիմ իքէն Ռուս մուհիպպի օլտուտ։ Թէէմինէն պէյան իտէրիմ քի, Պալգան հիւքիւմէթլէրինին թէվճճիհիւ Ռուսիա լէհինտէ տիր։»

ՊՈՒԼԱՆԺԷՆԻՆ ՖԻՐԱՐԸ

Թէլէկրաֆիար սրբասընտա կէօրիւլէճէյի վէճճէ, ժէնէրալ Պուլանժէ՝ թաագիպաթը ատիլէյտէն եաղալը գուրթարմագ իչին Ֆրանսայը թէրք իլէ Պէլճիգայա ֆիրար էյլէմիշ տիր։

Մումայէյհ՝ Պրիւքսէլէ միվասէլէթ իտէր իմմէզ պիր պէյանանամէ նէյր իտէրէք, Ֆրանսանընը իտարէի հաղրէսի ալէյհինտէ պէյանը էֆքեար էյլէմիշ, վէ ինթիխապաթը ճէտիտէնին վուգուրընա գատար Պէլճիգատա իգամէթ մէճպուրը օլաղընը տեբմէյան էյլէմիշ տիր։

Բուսանիա հէյէթը վիքէլասը՝ Պուգրէշ ճիվարընտա վէ սարը մէվ գրլարտա իսթիհքեամամ ինչասը իչին Մէճլիսը մէպուսանտան 15 միլեոն ֆր. թախսիս օլունմասընը կէչէն բագար էրմէսի կիւնիւ թալէպ իմմիշ, վէ պու մասատէնին միւզաքէրէսի պիր իճթիմաս խաֆիտէ ճէրէյան էյլէմէսինէ գարար վերիմիշ տիր։

Պու կիւնքի թէլէկրաֆլարտա կէօրիւլէճէյի վէճճէ, Բուսանիա հէյէթը վիքէլասը իսթիֆա իմմիշ օլմաղլա, իշպու իսթիֆանդն՝ մէզքիւր թախսիսի մէսէլէսինէ թէալիւզի օյմասը միհրիմ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՀԱՆԸՄ ՍՈՒԼԹԱՆԼԱՐ ՀԱԶԱՐԱԹԸՆԸՆ ՏԻՒԹԻՒՆ ՃԷՄԻԹԷԼԷՐԻ

Տիւն ագշամ տամամլար հազարաթը Մապէյնէ ճէյպ ու տավէթ պուլբլարագ պիր զիյաֆէթը Սէնիյէ քէչիտէ պուլբլմըշ վէ հէր պիրէր լերի մազհարը իմթիֆաթ վէ թալթիֆաթ օլմուշլար տրը։

Խիմամ զիյաֆէթտէ էրգան պուլբլան միւսասատէի հազրէթը Թաճտարի իւզէրինէ, տամամլար հազարաթընը հէր պիրինին նէզտինտէ Մապէյն ըրճաղընտան պիր գաչար զամ պուլընտրգլարը վէ իսամ էվվէլ վէ սանի հազրէթը Շէհրիյարի հազրը օլտրգլարը հալտէ կիւվէյի կիրմէլէրի բէսմի իճրա պուլբլմըշ տրը։

* * *

Հանըմ Սուլթանլար հազարաթընը տիւրիւն ճէմիյէթլէրի միւնասէպէթիյլէ սուտուր իտէն իրատէի Օէնրէ մուճիպլինճէ Տէբասատէթ վէ ճիվարընտա պուլընան հէր սընի ասաքիրը Շահանէ իլէ մուսիգա վէ խատէմէի Խասսան Շահանէ, միւհէնտիսխանէի Պէրբրի Հիւսայուն, Մէքթէպը հարպլիչ, մէքթէպը Պահրիչ վէ պունլարընի իտատիլէրինէ, մէքթէպը Թրպպիչ, մէքթէպը Միքրիչ, մէքթէպը Սէնայի, մէքթէպը Սուլթանի վէ Տարիչչէֆագա շակիրտանընա վէ պիճիմէ մէտրէսէլէրտէ պուլընան սօֆթալարա միւքէմմէլ զիյաֆէթլէր քէչիտէ օլընմըշ, վէ իգթիդա իսէն էրզագ Խաղինէի Խասսան Շահանէէն թէտարիք օլընարագ, Խաղինէի Խասսան Շահանէ մէմուլարընին թահթը նէզարէթինտէ բիշիրիլիպ թէվզի օլընմըշ տրը։

Քէզալիք իշպու տիւրիւնէր միւնասէպէթիյլէ Մապէյն հուզուր տէրսի խօճալարը էֆէնտիլէր մէճլիսի բէիս վէ տիկէր շէյխլէր իլէ պիճիմ ալարագ իմամարա ամիրէի Սէնիյէ իհսան պուրբլմըշ տրը։

Կէչէն սալը կէճէսի Մապէյնտէ վիքէյաի ֆիլիսամ վէ սարէյէ քէչիտ պուլբլան զիյաֆէթտէ, եավէրը էբրէմը հազրէթը Շէհրիյարի միւիր ձէմիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ Ասլիյէ միսմէյէրը Վահան էֆէնտի հազրէթլէրինին տախի հազրը պուլընտրգլարը խապէր ալընմըշ տրը։

Մէզքիւր զիյաֆէթը Սէնիյէ էնասընտա զամը հազրէթը Բատիչահի՝ Խարիճիյէ մէքթէպընը Միւնիր պէյ հազրէթլէրինի զրաչ Միլանը նէզտինէ իգամ պուլբրարագ, գրալը միշարէլէյհին խաթրընը խոթիֆար պուլբրմըշլար տրը։

Սատրը էսպագ էտհէմ բաշա հազրէթլէրի՝ նամիզանլըգ հասէպիյէ իշպու զիյաֆէթը Սէնիյէէ հազրը պուլընամատրընտան, թարաֆը հազրէթը Բատիչահիտէն խոթիֆանը խաթրլարը զրմընտա գուրէնտան Մէհմէտ պէյ՝ մախսուսէն բաշի միշարէլէյհին Գուրու Զէյնիէտ քեաին եալընընա իգամ պուլբրմըշ տրը։

* * *

Էվվէլքի ագշամ՝ սիֆէրաի էճնէպիյէ քէչիտէ պուլբլան զիյաֆէթը Սէնիյէտէն սոնրա, սէֆիրլէր հազարաթը՝ եէվմը մէզքիւրէ թարաֆը հազրէթը Բատիչահիտէն Լինճի բրիթպէ Մէճիտի նիշանընա ազահար պուլբրսլան Ռուսիա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ. Օնուլը թէպրիք իմմիշլիր տիր։

* * *

Մէչկուր թէաթրօ օյունճընը Մ. Բոսսի՝ տիւրլիւն ճէմիյէթլէրինի թաագիմէ տիւն կէճէ տախի Պէյօղլուտա Թէրէ պաչընտա քեանն պէլէտիյէ պաղչէսի թէաթրօսընտա Ճիօրճիո Սօլիվան Նամ 3 բէրտէլի գօմէտիալը մէճճանէն իմա էյլէմիշ, վէ կէրէք թէաթրօ վէ կէրէք պաղչէ էնվաի ֆէնէր վէ ֆանօալար վէ Օամանը պայրագլարը իլէ ասնատրլըպ, մէհմապ վէ ֆիչէնքլէր եագրմըշ վէ քիւլլիէթլի էհալի պիլա իճրէթ հէմ պաղչէյէ վէ հէմ ատ թէաթրօյա տախիլ օլմուշ տրը։

—Էվվէլճէ եաղտրդրմըզ վէճճէյէ, մաաշ վէ էսհամ սուբէյլէրինին՝ մուսթէլիֆ սէնէլէր էմմաք վէրկիլէրինէ մահսուսպէն գապուլի խուսուսընա իրատէ Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

Պու պապտէ ալարդրմըզ մալիսմա թը մախսուսէյէ կէօրէ, պունտան էվվէլքի տէֆթարար կիպի մէզքիւր էմմաք վէրկիլէրինին 100տէ 15 վէ եա 20սի նագտէն ախզ օլընմայրգ, սուրէթլէր թէմամը թէմամընա գապուլ օլընճաճագ, վէ լաքին զանն օլընտրգընա կէօրէ, կէլէճէք օգոստոս այլնա գատար մէզքիւր սուրէթլէր էմմաք վէրկիսինէ մահսուսպէն ախզ վէ գապուլ իտիլէճէք տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մոնթէպլլօ՝ տիւն ագշամ մէմուրիրը Օսմանիյէտէն պաղը զէվաֆ իլէ սիֆէրատէն պաղրարընա պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էյլէմիշ տիր։

—Էտիրնէ վիլայէթի զրբաաթ միւֆթիչի Ազաֆոն էֆէնտի՝ տիւն կէլիպօլուսան Տէբասատէթէ կէլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Միլքիյէտ իքմալը թահսիլ իտէն Տօղթ. Մէհմէտ Միւմթազ, Մէհմէտ Հիւսէյին, Արթին Յովհաննէս Բաշաեան, Յակոբ Նէվրուզեան, Բէթրօ Թէատօրիտի, Բիֆաթ Ապտուլլահ վէ Տիմիթրի Պոտոս էֆէնտիլէր տիւն Մէարիֆ նէզարէթինտէ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան տիրլմալարը իմա գըլընմըշ տրը։

—Խարիճիյէ նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի՝ քէսպը աֆիյէթ իմմիշ օլմաղլա, հավա միւսաիտ օլուր ի.սէ եա եարըն վէ եախոտ բազար կիւնիւ մազամ մէմուրիյէթինի թէճրիբի պուլուրբաճագ տրը։

Բաշի միւշարէլէյհին մախտում օլուպ Պրիւքսէլ սէֆարէթը Սէնիյէսի ամաչէ միլիթէրի պուլընան Շէրիֆ պէյ՝ բէտէրինին խասխալրը իչին էվվէլքի ագշամ մէզունէն Ցէրասատէթէ կէլմիշտիր։

—Շուրաի Ցէվլէթտէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշ օլան Մանաղկերտ միւթէսարրրիֆը սապրդը Ապտուլ Գատէր բաշանընն պէրաէթը զիմէթթինէ գարար վերիմիշ տիր։

—Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլանն կէչէն սալը կիւնիւ մէէզունէն Էվրօբայա կիմ տախի եաղրըմշ իսէ տէ, միւշարէլէյհ՝ զիյաֆէթը Սէնիյէ միւնասէպէթիյլէ թէէխիրը հարէքէթ իտուզ տիւն ագշամ շրմէնտրֆէրլէ հարէքէթ էյլէմիշ, վէ խարիճիյէ թէրճէմանը Կիւլպապեան Մէքայէլ էֆ. Թարաֆընտան Սիրքէճի սարասիօնընտա թէչիի օլրնմըշ տրը։

Զաթը հազրէթը Բատիչահի՝ Սէնայիի Նէֆիհէ մէքթէպի շակիրտանընդն մահսուլը սալարը օյան 4 գրթա բէսիմ թապլօսընը հէտիրէթէն Պարօն Պլանա իրսալ պուլբրմըշլար տրը։ Սէֆիրը միշարէլէյհին արթը Տէբասատէթէ ավտէթ իմմէյէճէյի մէրվի տիր։

—Ալիրնճը Տարիէի պէյէտիյէ սեր միֆէթթիշիկնտէն նէյր օլրնան պիր իլանա կէօրէ, 1888 մարտ 1տէն 1889 փետրվար նիհայէթինտէ դատար պիր սէնէ զարֆընտա Ալիրնճը տարիէ տախիլինտէ 49287 գրյէ նօղսան էքմէք զապթ օլունրպ, պունրն 14750 գրյէսի խասէքի նիսա խասթախանէսինէ, 13369 գրյէսի Ալիրնճը տարիէ խասթախանէսինէ վէ 21168 գրյէսի տէ իրմուխապէրլի ֆուգարէլէրէ վէ քիլիսէ վէ մահալլէլէրէ կէօնէտիրիմշ տիր։

—Գասրմ Բաշատա գրչլա գարշընտա Քէնկրբը պիր լէպլէպիճինին թավաճընը Ալինին գալպ ագչէ սարֆ իմմէքտէ օլտուղը խապէր ալընարագ, կէչէն ճումա ագշամը բօլիս թարաֆընտան մէզքիւր տիւքեան պասրլարագ պաղը գալպ մէճիտիյէ վէ մէճիտիյէ չէրեէկի պուլընմըշ, վէ մէրդում Ալի թահթը իսթինթագա ալընմըշ տրը։

—Իսկիւտարտա Եէնիմահալլէտէ սաքին օլուպ պիր ազ պուտալահա պուլընան 28 եաշընտա Միհրան խամինտէ պիրի՝ 15 կիւնտէն պէրու զայպուպէթ իմմիշ օլուպ նէրէտէ օլտրղր պիլինմէյօր իմիշ։

—Թիճճար մալլէրինի վարօրլարա եիւքէյէյն վէ գօսիսիօնը նամընը թագրնան Ավրամ Մէսիսթրանօ նամընտա պիր եահուտի՝ ախիրէն քիսմթաճա պիր էմմաա խրբսրզ լրդր իճրա իմմիշ տիր։

Շէօղլէ քի, Պօհօր հապիպ նամընտա պիր գօմիսիօնը՝ Մ. Մոտէսայ Մէնասէնին 700 լիրա գրյէմիրնտէ 27 տէնկ մալնի կէչէն ճումա կիւնիւ թէքիրտաղընա կէօթիւբմէք իւզրէ Լօյա վարօրընա կէօթիւբմիշ իսէ տէ, գարատան վարօրտա եէր օլմատրընը պէյան իտինճ թէքրար գարայա չրգարմըշ տրը։

Երթէսի կիւն մէրգում Ավրամ՝ կէօմիւբ գօլճրլարը իլէ ուղլաշարագ վէ եախոտ անկէրի իդգիալ իտէրէք, մէզքիւր տէնկէրի պիր ինկիլզ վարօրընա եիւքէյթմիշ վէ պունլարը վարօրրն մանիֆէսթօսընա գատ իմմէքսիգին Մալթայա չրգարարդտա 25 լիրա վէրէճէյլինի գարատանա պէրանլա 10 լիրասընը բէչին վերմիշ, վէ քէնտիսի տէ պինէրէք վարօր հարէքէթ էյլէմիշտիր։

Քէֆիյէթ՝ Մ. Մոտէսայ Մէնասէնին մալիմի օլտրդտա Ինկիլթէրա գօնսօլօսխանէսինէ պէյանը չիքարէյթ իմմիշ օլմաղլա, մէրգում Ավրամին թէվզիֆի իչին Մալթայա պաթէէկրաֆի իշարը մատտէ օլընմըշ տրը։ Վարօր՝ տիւն ագշամա գատար Մալթայա վիրուտ իմմէմիշ տիր։

—Մէքթէպը Պահրիչ չակիրտանը իչին թաիմ սէֆինէսի իմթիխազ օլընան Էբէ՝ՐՐ-ը ֆրրգաթինը հիմայունընն՝ կէլէճէք ապրիլ նիհայէթինտէ ճաբօնիա վէ հինտու-Չին սուլարընա կիմմէսինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իմմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 3 ապրիլ

Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ Պրիւքսէլտէն ապրիլ 2 թարիխլէ նէյր իմմտիկի պիր պէյանանամէտէ, ալէյհինտէ վագը օյան թաագիպաթը խօտտէրանէ վէ հաղգընտա իճրասընա թէչէպպիւս օլընան թէտապիրը ատիլէի ֆէվգէլատէտէն խէյլաս օյմագ իւզրէ ֆիրարա մէճպուր օլտուղընը, վէ հաբիմ վէ եա հէյէթը ատուրան (ժիբրի) միւրէքքէպ պուլունաճագ օյան պիր հէյէթը թապիլիյէի ատիլիյէ հուզուրընտա մուհաքէմէ օյմաղա հաղրը պուլընտրգընը պէյան իտէրէք, գապիրը իսքեան, նամուսը վէ սերպէսթ պիր ճիւմհուրիյէթին թէչքրլի իչին ինթիխապաթը ումումիյէթին նէթիճէսինէ տէկին Պէլճիգատա իգամէթ իտէճէկինի պէյան իմմիշ տիր։

Պրիւքսէլ 3 ապրիլ

Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ պու կիւն պաղը կազէթա մուհարրիրլէրինի նէզտինէ գապուլ իտէրէք, նէ սէպէպ մէպնի Պրիւքսէլէ ֆիրար իմմէյէ մէճպուր օյորղրը պէյան էյլէմիշ տիր։ Մումայէյհ՝ ուզուն միւտտէթ իմթիյրը զուրպէթ իմմէյէճէկինի, վէ ինթիխապաթը ումումիյէթին նէթիճէսինտէ ֆրպա միլլէթինին զայէ պէ իտէճէկինէ իւմիտ իմմիկինի սեօղէմիշ տիր։

Բարիզ 4 ապրիլ

Ուզուն պիր միւզաքէրէտէն վէ պիր թագրմ չէտտա հատիսէլէրէտէն սոնրա Մէճլիսը մէպուսան՝ 20 ըէյէ գարշը 355 ըէյ իլէ ժէնէրալ Պուլանժէնին թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը թալեպինի գապուլ էյլէմիշ տիր։

Պուգրէշ 3 ապրիլ

Հէյէթը վիքէլա իսթիֆա իմմիշ տիր։

Բօմա 3 ապրիլ

Աբանս Սրէֆտի թէլէկրաֆ շիրքէթինին կազէթալարա թէպլիղ էյլէտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հապէշ գրալբեօնան իլէ Շօա հիւքիւմարը Մէնէլիք միրանընտա վուգու պուլան պիր մուհարեպէտէ, հապէշ գրալը նրն օրտուսը մաղլուպ վէ բէրիչան օրտրը կիպի, գրալը մումայիլէյհ տախի էնամի մուհարեպէտէ այտրը եարալարտան միւթէէսսիրէն վէֆաթ իմմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էվվէլքի կիւն ագշամ իւսթիւ Մապէյնը հիւմայունը Միւլիքեանէտէն Բաթրիգխանէյէ պիր եավէրը մախսուս միւրուտ իտուպ, Բաթրիգ Ա. տեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ սէրամը սէլամէթենամը հազրէթը Շէհրինշահի իլէ պէրապէր եաբընքի ճումատա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 5տէ թարաֆը գիշէրքը հազրէթը Բատիչահիտէն Բաթրիգր միշարէլէյհ հազրէթլէրինին Մապէյնը հիւմայունա տավէթ պուլբլբրղընը իշար ու թէպշիր էյլէմիշ տիր։

Օ էնտատէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Բաթրիգխանէտէ պուլընմայրգ Գալաթատա Քաղ. Ժողովտա իճրաի բրիսսէթ իմմէքտէ օլտրգընտան, եավերը մումայիլէյհ՝ Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ թարաֆընտան իհթիրամամը լայրգէ իլէ գապուլ վէ թէբրիկ օլընմըշ տրը։

—

Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւն մէքթէպի գրչ շակիրտանընդն մահսուլը սայլարը օյմագ իւզրէ, գամը հազրէթը Բատիչահինին մութթասրֆ օլտրգլարը ֆէզիլը պէրկիւզտէյի շամի օլարագ թանզիմ իտիլէն մէտհիյէյի հավի զայէթ մուսանանա վէ տինիշին պիր թարղտա աղրը գումաշ իւզէրինտէ վէ ալթուն սրրմա իլէ իշլէնմիշ պիր լէվհանընն կէչէն ճումատա սէլամլրդր էնտասընտա խաքիրաի հազրէթը Շէհրիյարիյէ թագտիմ օլընտրղր՝ էրթէսի կիւնքի նիսխէսիվտէ եազրըմշ իսէ տէ, օն տագիգատա զուհուր իտէն պիր պէյատէն տօլայը մէզքիւր բէսմի թագտիմն պու կիւնքի սէլամլրդ ալաբ էսնասընա թաալիգ իտիլմիշ օլտրղը մուսախսէրէն իսթիխսար իտիլմիշ, ֆէ պու կիւն մէքթէպը մէզքիւր Թրնամակալուհիրէրինին տէլալէթիյլէ գրդ շակիրտանընընը՝ սէբաբ հիւմայուն գուրպինտէ միւնասիպ պիր մահալտէ պիրթթիվագգուճի նաղմէլէր թէզանիպիյլէ լէվհան մէզքիւրէյն սէյմրդ բէսմը պէհիրին էնտասընտա բիքեաբը գամէրթապը ճէնապը Շէհրինշահիյէ թագտիմ իմմէլէրի մուգաբրէր պուլընմըշ տրը։

Մէսմուիմիզ կէօրէ, Խաքէօյ Գալֆայեան Որբանոցընն եա Ս. Փրկիչ խասթախանէսի խտարէսինէ բասթի իտիլմէսի, եա Պէյօղլու գրգլար Արուեստանոցլյա պիրլէշթիրիլմէսի, վէ եախոտ Պէյօղլունտա իգամէթ իտէն միւթէթէրան գատընարընտան միւբթթէպ պիր Թրնամակալութիւն մարիֆէթիյլէ ինտարէ օյունմասը՝ մուէսսիսէսի Սրբրուհի Մայրապետ Թէբլիֆ օյունմրդ իսէ տէ, մումայիլէյհա գատընը՝ Որբանոցն խոթիգլարը մուխտարլարա գօյմագ վէ 24 սէնէլիք պիր մուէսսէսաթն տէվամընա խալէլ կէթիրմէք իսթէմէտիկինտէն, շիմտիյէն վասիյէթնամէսինի հաղրլրլարագ, հէնուզ պէրհայաթ իքէն քէնտի խալէֆինի (յաշլրդ) ինթիխապ իմմէք թէսավվուրընտա պուլընըշյօր իմիշ։

—

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ ճէմվէյինտէ մաէլմէմնինէ կէօրիլտիկի իւզրէ, Տէբասատէթ պիրինճի թիճարէթի մահէմմէսի ադասընտան Եուսուֆեան իղղէթլու Տիգրան էֆէնտիյէ բիմթպէի սանիյէ սընքը սանիսի թէվճիհ պուլրրլրշ օրմաղլա, էֆէնտիի մումայիէյհիմանընն իչպու իլթիֆաթը Սէնիյէյէ նաիլիյէթլէրի շայանը թէպրիք տիր։

—

Ալտրդրմզ մալիմաթա կէօրէ, չարչէնպիհ կիւնքի Քաղ. Ժողովա Սրվաս Սեներբրիմեան Ընկերութիւնը թարաֆընտան պիր հէյէթը մէպուսէ կէլիպ, շէհրը մէզքիւր մէքթէպլէրինին ավալը թէէսսիֆիշթիմատ պուլընտրղընը վէ պու հալին տէֆ ու խրսհը իչին թէտապիրը սերիա վէ միէսսիրէ ինթիխազընա լիւզում օյտրղընը արզ ու պէյան իմմիշ օյմաղլա, Քաղ. Ժողով մէսէլէի մէզքիւրէյի Ուսումնխորհուրդա հէվալէ իտէրէք, պիթթէգիգ իյճապընն իճրասընը թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

—

Տնտեսական խորհուրդ ազասընտան Քիւքճիխանլեան Կարապետ էֆէնտի իլէ Ելեւմտից Տեսուչ Զօպանեան Միհրան էֆ. վէ Բաթրիգխանէ լիսանը Թիւրքի քեաթիպը Եվվէլի Խաչատուրեան Կարապետ էֆ. տէն միւբէթթէպ Շահնազարեան մէքթէպի թէֆթիշ գօմիսիօնը տիւն Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ. վէքիլի Իւթիւճեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետին Նախագահութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, մէսէլէյէ միւթէալլիգ էվրագը գըրաաթ իմմտիքտէն սոնրա, քէնտի վազիֆէ ու տաիրէի սէլահիյէթի ներէյէ գատար իտուկինի պիլմէք իսթէյիպ, պու պապտէ Ազգ. Վարչութիւնա պիմիրաճաա էվվէլա պիր թալիմաթը սարիհա ախզ իմմէյէ վէ պատէհու իչին թէտգիգ ու թէֆթիշինէ Ֆէթէպպիւս էյլէմէյէ գարար վերմիշ տիր։

—

Կրօն. Ժողով տիւն տավէթ օլունմըշ իսէ տէ, էքսէրկիսէի պուլընմարդընտան, ագտը իճթիմա իտիլէմիշ տիր։

ՀԱԼՐ. ՀԱԶՐՐ

ՏԵՎԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՀՎԱԼԸ ՏԱԽԻԼԻՑԷՍԻ

ՎԷ

ԽԱՐԻՃԻ ԲՕԼԻԹԻԳԱ

Զ.

Միւտէթը մէտիտ Ալէմանիատա իգամէթ իտուպ, Ալէմանլարըն ատաղ ու ախլէադը հագգընտա մալիւմամը միւքէմմէլէ ախզընա մուվաֆֆադ օլմուշ օլան Մ. Ֆ. Հիպրանը 1867, սէնէսինտէ Եանի Բրուսիա վէ Ֆրանսա մուհարէպէսինտէն 3 սէնէ էվվէլ, եազտըղը պիր էսէրտէ աթիտէքի սաթըրլարը պուլըյօրըզ.

«... Էյհասըլ պաղը դուլու

թէրս՝ կէչէն բաղար կիւնիւ Զանղիպարա միւվասէլէթ էյլէմիչէր տիր։ Մ. Վիման՝ Մըսըրտա 1000 գատար Սուտանդըյը կէօնիւլլիւ եաղմայա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

——

Մ. Տէրուլէթ Թարաֆընտան Բարիզին Լ. Ֆրանս կաղէթասընտա պիր պէնտ նէշր օլընարագ, պունտա Վաթանբէրվէրան Ճէմիյէթինին ժէնէրալ Պուլանժէ իլէ պիլիթթիֆագ հարէքէթ էյլէտիկի վէ ֆագաթ ժէրալ Պուլանժէյէ թարաֆտար իսէլէր տէ, մումայիլէյհին միւտահիմների օլմատրգլարը պէյան օլընմրշտը։ Պէնտը մէգքիւր՝ «Վաթանբէրան Ճէմիյէթի բէյիսի, Տէրուլէթ» ապէ իմզա օլընմրշ տըր։

——

Բէթէրսպուրկտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Դազագ Աշինօֆ իլէ արշիմանտրիթ Բախիսօ՝ վէրիլէն էմրը ալի մուճիպինճէ Բէթէրսպուրկա նազլ օլընճագլար տըր։

——

Վիէննանդրն Ֆրէմենդլր կազէթասը՝ պիր ֆրգրա նէշր թիմիշ օլուպ, պու ֆրգրատա Պալթաճի ֆամիլեասը՝ քէնտի ազատընան գոնթ Պալթաճինին ախիրէն գոնթ Հօյոս իլէ իճրա իմտիկի պիր տուվէլլուտա թէլէֆ օլընտրղընա տաիր զուհուր իսէն պիր հավատիսի թէքզիպ էյլէմիշ տիր։

——

Բէթէրսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլլիկրաֆա կէօրէ, եէնի Ռուս իմբրատորը՝ ֆէվզէլմէմուլ նալը մուվաֆֆագիյէթ օլմըշ տըր։ Իմբրատորը մէգքիւր իչիւն իմա իտիլէն մէպլաղ՝ 6 միլեառա պալիղ օլմըշ տըր։

——

Նիտէն Բարիզէ իշար օլընարղընա կէօրէ, Վիրթէմպէրկ գրալը Ֆրէրինճի Շարլը իւզէրինէ պիր նէօպէթ կէլիպ, պիր խալը միւտտէթ քէնտինի զայպ իմմիշ տիր։

——

Սամսատա 3 գրթա Ամէրիգա սֆֆանը հարպիյէսինին զարգ օլմասընտան տօլայը Ինկիլթէրա գրալիցասը՝ Միւճթէմէաի Ամէրիգա բէյսը ճիւմհուրը ժէնէրալ հարիսընա թէլէկրաֆլա պէյանը թէէսսիֆ էյլէմիշտիր։

——

Մէց մէպուսը սապրգ Մ. Անթուան՝ Ֆրանսանին հավը չէհրինտէ քէնտի չէրէֆինէ քէշլտէ օլընան պիր զիրաֆէթտէ իյրատը նութգ իտէրէք, պիլճիւմլէ ճիւմհուրիյէթ ֆրըգալարընին վաթանբէրվէրիրք էասը իւզէրինէ իմիլաֆ հասըլիմէյէրի լիւզումընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։ Մուսամիլէյհ՝ քէնտիսինին պիր Պուլանժէ հիւբիւմէթի ալէյհինտէ օլտրղընը պէյան իմմիշ, վէ եէնի պիր Վաթանբէրվէրան Ճէմիյէթի թէչքիլ իմսէք նիյէթինտէ օլարղընա տաիր զուհուր իսէն բիվայէթի թէքզիպ էյլէմիշ տիր։

——

Ալէման կազէթալարը՝ Սամուա սուլարընտա վուգուա կէլէն ֆուրթունանին մուճիպ օլտրղը մատտի խասարաթը 7 միլեոն ֆրանգ թախմին իտէյօրլար։

Մէգքիւր ֆուրթունատա Ալէման հարպ սէֆինէլէրինին զարգ վէ թայֆալարընին թէլէֆ օլմասը՝ Պէրլինտէ վէ Ալէմանիանին սահիր թարաֆլարընտա ֆէվզէլատէ հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։ Իմբրատորը՝ իչպու ֆէլաքէթի խապէրինի ալտրգտա բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլմուշ, վէ բրէնս Պիզմարգ իլէ մարէշալ Մոլթքէ՝ սերայա կիտիպ իմբրատորը իլէ կէօրիւշմիւշլէր տիր։ Մէճլիսը մէպուսանա պու հատիսէ հագգընտա հիչ պիր թէպլիղաթ վուգու պուլմամըշ իսէ տէ, մէպուսան՝ պու հատիսէտէն տօլայը ըզհարը եէէս ու ֆիւթուր իմմէքտէ, վէ Սամուատա գալան վէ Մաթաֆտա դրալընը պիր հիւճումը թէհտիտ թահրինտա պուլընան Ալէման ասքէրի վէ թէպասը հագգընտա պէյանը էնտիշէ էյլէմէքտէ իմիշլէր։

——

Բրէնս Պիզմարգը եէվմը վէլատէթինէ միւսատրֆ օլան ալտիր։ ապրիլ 1ինճի կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ Ալէմանիա իմբրատորը՝ էրքեաթը հարպ ըէիսի ժէնէրալ գոնթ Վալտէզէ իլէ պէրապէր բրէնս Պիզմարգա կիտիպ միւշարէյէհի թէպրիք էյլէմիշ տիր։

Բրէնսլէր իլէ հէյէթը վիւքէլա վէ հէյէթը սիֆէրա վէ սէնայի ճէմիյէթլէրի թարաֆընտան միւնթէխէպ հէյէթը մէպուսէլէր տաիր բրէնս Պիզմարգը զիյարէթլէ թէպրիք իմմիշլէր տիր։

Բրէնս Պիզմարգ՝ պու թէպրիքլէր էնտասընտա ճէվապէն, մուհաֆազի ասայիշ սարքը մէսալ իմմէքտէ օլտրղընտան պահալա, Էվրօպատա ասայիշի իիլալ իտէճէք հիչ պիր վագաա ճէրէյան իմմէյէճէկինի թէէմին էյլէմիշ տիր։

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՂՈՄՈՆ ԿԱՂՍԱԿՈՅԵԱՆ

Հայաղէր Գահերէց

Հոմբուկլուբիան պաշտօնարանին Հանդիպիլ,

Սողոմոն Կաղսակոյեան (1) Հունգարիոյ պետական համարակալութեան (տէբրէճէնի դէ գէնրի) բարձրագոյն գահերէցը՝ Դրանսիլուանիոյ Կերլա–Հայաբաղաքին սերած է։

Հայրն էր Ղուկաս Կաղսակոյեան, մայրը՝ Թէրեզիա Կալ։ Կաղսակոյեան հարուստ ընտանիքն իւր ծննդեան տեղէն ոտ է՝ Դուռ–Բասդոյ, այսօրուան Եաո–Նոճ–Գուն–Սոյնոք գաւառը գաղթեց 1815ին։ Հոն ծնաւ Սողոմոն 1830 փետր. 2ին։ Սակայն Սողոմոն Կաղ Սահակին միակ որդին չէր։ Երկինք պատուաւոր երկրատէրը 18 զաւակով օրհնած էր, որոնցմէ վեցը միայն կենդանի են այժմ՝ չորս մանչ և երկու աղջիկ։

Սողոմոն իւր սկզբնական կրթութիւնն կերլա–Հայաբաղաքն առաւ, իւր ժամանակին մեծանուն Զոքոր (Զաքարիա) վարժապետին առաջնորդութեան տակ։ Սողոմոնին վրայ տղայութեան ժամանակն արդէն կը տեսնուէր մեծ տաղանդ ու սաստիկ սրամտութիւն, այնպէս որ իւր վարժապետն օր մ՝այսպէս ըսաւ. «Պիտի տեսնէք որ այս խելացի տղան ժամանակաւ մեծ մարդ պիտի ըլլայ։»

Սողոմոն վարժարանի ուսումները՝ Սոնոք ու Բէշթ, իսկ Բրէսպուրկ քաղաքն իրաւունք սորվեցաւ։ Ազնիւ ուսանողն իւր ուսուցչաց սիրականն էր։ Ասոնց մէջէն մանաւանդ Ստեփ. Հորվաթ մեծ ազդեցութիւն ունեցաւ պատանեկին վրայ՝ իւր պատմական դասախօսութիւններովը։

Հաղիւ թէ ուսումնարանաց որմերը թողուց, արդէն իսկ կը գտնէր զինք հունգարական հաղորդակցութեան պաշտօնէին՝ Ստեփանոս Սըչէնիի դուքսին քով՝ իբրեւ վարժող իրաւանց։ «Մեծանամած հունգարացին» զտաղանդաւոր պատանին իւր յարմարութեանցն ու սուր ըմբռնման հաւար ոչ միայն կը սիրէր, այլ և շատ կը յարգէր։ Բայց Սողոմոն երկայն ատեն այս պաշտօնին մէջ չկրցաւ մնալ, 1848ին յեղափոխութիւնը յարեան, Սողոմոն բռնուեցաւ ու 1849ին վերջը Դէօնիկկրէց տարուեցաւ։

Անկէ ազատելով ուրիշ ասպարէզ մը ընտրեց իրեն։ Փոխանակ սրոյ՝ գրիչ առաւ ձեռքը, և Շալէ Պէռանուան տակ ծածկուած՝ գեղեցիկ յօդուածներ գրեց հունգարերէն լրագրաց մէջ։ Իւր յօդուածները ժողովուրդը շատ սիրով կը կարդար։ Պէտէշ անուամբ ողբերգական թատրերգութիւնն, որ 1855ին 60 ոսկւով վարձատրուեցաւ, թէ Բէշթ և թէ Գլավզենպուրգ մեծ ծափահարութիւններով խաղացուեցաւ։ Այնուհետեւ գրեց երկու ողբերգութիւն ալ՝ մէկը «Մորէ», մէկալը «Մարգարիտա Մալաթ»։ Բիչ ազդեցութիւն չբրին գիտնական աշխարհի առջեւ իւր բարձր ոճով գրուած հրապարակական իրաւանց գրուածները։

Սողոմոն իւր ծնողաց ծննդավայրն՝ Կերլա չէր մոռնար։ Շատ յաճախ այցելութեան կելլէր, ծանօթներն ու ազգականները տեսնելու համար, որոնց հետ միշտ թղթակցութեան մէջ էր։ 1853ին ամուսնացաւ Ցուլիանէ Մոչգաչիին հետ և բնակութեան տեղ ընտրեց Կերլայի կից Նէմա գէղն, ուր տնտեսութիւն, գրականութիւն և քաղաքագիտութիւն էին իւր գլխաւոր զբաղմունքը։ Հոն ծնաւ իւր դուստրն, որ հաղորդակցութեան պաշտօնարանին պետական քարտուղարին՝ հայազգի Ղուկասեանին հետ ամուսնացած է։

Երբ 1861ին հունգարիոյ ներքին չփոթութիւնները քիչ մը խաղաղցան, Ներքին–Սոնոք գաւառը զինքը առաջին գաւառական քարտուղար ընտրեց։ Այս պաշտօնովը մեծ պատիւ եղաւ գաւառին, վասնզի ոչ միայն գրչով՝ այլ և ճարտար առնախօսութեամբը՝ մեծ փոփոխութիւններ յառաջ բերաւ։ 1863ին հայաքաղաքը զինք պատգամաւոր ընտրեց հէրմանշդատի գաւառաժողովոյն մէջ։ սակայն ինք յանձն չառաւ։ Բայց 1865ին Գլաւզենպուրկի և 1869ին Գեշիի՝ տերութեան Պատգամաւորաց Սենեկին (Երեսփոխան) ընտրութիւնն ընդունեցաւ ու մեռաց հոն մինչեւ 1870, այսինքն մինչեւ այն տարին, երբ տերութեան Պատգամաւորաց Սենեակն ու Թագաւորին վստահութիւնը զինքն հիմակուան մեծ պաշտօնին բարձրացուց։

Սողոմոն միայն չատ բաժիններու (սէքսիոն) և մասնաժողովներու, և մանաւանդ հաշուեկշիռներու յանձնարարական ժողովներուն մասնակցեցաւ, ուր դործերն արտաքոյ կարգի ծանր են ու փափուկ և պատասխանատուութիւնը՝ խիստ, այլ նաեւ Պատգամաւորաց Սենեկին բանակցուցց ու բանակցութեանց մէջ շրեղ մաս ունեցաւ։ Շատ զօրաւոր կերպով ու վեհութեամբ կ՝ատենաբանէր։ Իւր ընտիր ճառախօսութիւններն միշտ մտադրութեամբ կը լսուէին։

Այս ժամանակներն՝ Տօժա Էլէք՝ Պատգամաւորաց Սենեկին գահերէցցու փոխանորդը վախճանելով՝ Սողոմոնի պատգամաւոր ընկերներուն վստահութիւնը՝ զինք քարտուղարութենէ նոյն գահերէցցու փոխանորդութեան պաշտօնին բարձրացուց։ Այս նոր պաշտաման մէջ ամէն կողմ նակցութեանց հաճութիւնն յինքն դրաւեց։ Վասնզի (Կէսրէկէ) շարաթաթերթն ի մէջ այլոց յաջորդ կերպով կը խօսի անոր վրայ։ «Հանդարտութիւն, անկողմնակալութիւն, հաստատուն կամք, ուղիղ ու մաքուր ըմբռնում, արագ գիւտ՝ իրեն յատուկ են։ Խառնակութեանց մէջ՝ խորհրդոյ ոչ նիւթին թելը, ոչ գլուխը և ոչ քաջասրտութիւնն երբէք կը կորսնցընէ։ Խոստովանելու ենք յայտնապէս՝ թէ հունգարական Պատգամաւորաց Սենեկին մէջ այնպիսի գահերէց պէտք է, որ ուրիշ ամէն յատկութիւններէն զատ՝ ունենայ մանաւանդ անվեհերութիւն, և դայս շատ մեծ չափով կը գտնենք յանձին Ս. Կաղսակոյեանի։»

1867ին անուանեցաւ նաեւ Ներքին–Սոնոք գաւառին գլխաւոր ատենապետ, բայց մնաց նաև պատգամաւոր։ վասն զի դեռ այն ատեն անմոռանալի չէր պատգամաւորութիւն՝ տերութեան պաշտօնի հետ։

1869ին հունգարիոյ Ուղղափառաց խորհրդէն (ֆէնէրէ) —Փրանկ. Տէագին առաջարկութեամբն— աշխարհական գահերէց ընտրուեցաւ Նոյն խորհրդոյն։ իսկ եկեղեցական գահերէցը միշտ հունգարիոյ նախագահ–արքեպիսկոպոսն է։ Նոյն ժամանակ փութով կը շրջենուէին հունգարիոյ մէջ երկաթուղիները, և կաղսակոյեան երկաթուղեայ խորհրդոյն գահերէցն եղաւ։ իսկ քարտուղարը հանգուցեալ Դարը։ Դէմքն որ եռքէն հաղորդակցութեան պաշտօնեայ եղաւ։

Այսչափ պաշտօններն ամենայն ճշդութեամբ կատարելով՝ օրէ օր բարձրագոյն պաշտօններու կը հասնէր։ 1870ին «Զեռնտուութիւն վասն ազդ ապահ զօրաց» կոչուած ընկերութեան գահերէցցու փոխանորդ ընտրուեցաւ։ Բայց քիչ մ՝ետքն երբ գահերէցը՝ Ցուլ Անտրաշշի, Փրոֆեսոր կայսրմէ Աւստրիոյ արտաքին գործոց պաշտօնեայ անուանուելով՝ վիեննա գնաց, առանձին մնաց գահերէցցու փոխանորդը, և ոչ միայն յօրինեց և կարգի դրաւ այն նշանաւոր ընկերութիւնը, հապա նաև չատ տարի ալ զայն կառավարեց։

Հասաւ վերջապէս 1870ին այն ամենաբարձր պաշտօնին, զոր հունգարական թագաւորութեան մէջ՝ վրատահութիւնը կունայ երբեք մէկու մը չնորհել։ Վասն զի տերութեան Պատգամաւորաց Սենեակը՝ այն ժամանակ նոր կանգնած հարարակալութեան գահերէցցու պաշտօնին առաջարկելի անձանց մէջ առաջին տեղը զինք դրաւ, զոր և հաստատեց թագաւորն։ Արդ սոյն բարձր պաշտօնին մէջ կը ծառայէ մինչեւ ցայսօր իւր թագաւորին, հայրենեաց և տերութեան բարձրապատիւ Սողոմոն Կաղսակոյեան։

Երբ 1872ին այցելութեան եկաւ իւր ազգանոցը, բարեկամաց ու ծանօթիցը, և Սոնոք–Տոպոքա գաւառն իրեն՝ —իբրեւ իւր վաղեմի պաշտօնատեառն,— ինչան մեծարանաց՝ փառաւոր սուր մը պարգեւեց։

Այս բարձր պաշտօնն իւր անձին վրայ ամենեւին փոփոխութիւն յառաջ չբերաւ, Կաղսակոյեան պահեց միշտ ան սիրալիր յարաբերութիւնն զոր ունէր բարեկամաց։ Ինք միշտ ան յառաջուանն է, մտերիմ, սրտագին, անկեղծ։ Եւ ապահովապէս կրնանք ըսել, որ հիմայ ալ ան սէրն ու հանդարտութիւնը կը պահէ հայաքաղաքին, զոր ունէր պատգամաւոր եղած ատեն։ Ունինք բաւական պատճառ ուրախանալու այլ և պարծելու եւ՝ որ մեր երբեմն–պատգամաւորն այսպիսի մեծ ատիճանի բարձրացած է։ Դեռ մեր ականջաց մէջ կը հնչէ իւր ազգու ճառախօսութիւններուն հաճոյական ձայնը։ Դեռ ցայսօր կը տեսնենք մեր հոգւոյ աչուրներովն իւր մարդասիրական անձն, որուն լի վստահութեամբ կը բարեմաղթենք՝ որ իւր փառաւոր պաշտաման մէջ Աստուած իրեն բարի վայելումն չնորհէ։

Ա. ՓԻՓԱՍ

Կերլա–Հայաքաղաք (Հանդէս Ամսօրեայ)

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸԼԳ

ՀԱՍԱՆ ԱՂԱՆԸՆ ԻՖԱՏԷՍԻ

(Տէ-Ադէ Նէ-թէ-Գրէն գէվ)

Պունդն իւզէրինէ ֆէնէրի ալտրգ կէմիրտիք. պիր մանկալ եաղտրգ։ Հաճի Ալի՝ սանտրգտան պիր գըբմըզը բօթա չըգարտը, 2 զըյէ գատար տա գալայ չըգարտը, սօնրա «սիզ պունլարը պիլի՞միսինիզ, ալթուն վէ կիւմիւշ եաբաճաղրգ» տէտի։ Հաճի Ալի՝ մէգքիւր գալալը 3 բարչա քէսէրէք, Հաճի Ահմէտէ վէրտի։ Հաճի Ահմէտ տէ Հաճի Ալիյէ պիր դաշ սէօզ սէօյլէյէրէք գալալարը զըբմըզը բօթանըն իչինէ գօյտու, աթէչէ պրագտը։ Հաճի Ահմէտ վէ Հաճի Ալի պիր ազ քէօրիւք չէքտիլէր, պիղէ տէտիլէր քի «սիզ տէ պիղնիմէ պու կէնէ չալըշանագսընըզ»։ Պիզ տէ «բէք ալա» տէյիպ, Մէհմէտ աղա իլէ իբքիմիզ քէօրիւք չէքմէկէ պաշատրգ։ Իբքիմիզ հապագալըմ տէյէրէք, պիր խալի քէօրիւք չէքտիրտէն սօնրա բօթայա պագտրգ քի, բօթայա գօնուլան գալայ էրիմիպ սու կիպի օլմուշ։ Սօնրա Հաճի Ալի «սիզ պունու պիլիրմիսինիզ, պու իքի օգկա գալայ 7 օգկա ալթուն վէ կիւմիւշ օլաճագ» տէտի։ Սանիէն, սանտրգտան պիր պաշգա բօթա չըգարտը, էրիմիշ օլան գալալարն պիր գըսմընը սօնրաքի բօթայա գօյտու, երկնէ սանտրգտան իքի չիշէ չըգարարագ պիղէ կէօսթէրտի, վէ «սիզ պունլարը պիլիրմիսինիզ» տէտիկինտէ, «խալը պիլմէյիրզ» տէտիր։ Սօնրա, «սիզ էշէքսինիզ, լաքին պու սէֆէր էշէքլիք պիղտէ օլտու» տէյէրէք, չիշէնին իչինտէքի սուը բօթանըն իչինէ գօյտու։ Սանտրգ տէրուենինտէն սարը պիր թօզ չըգարտը։ անը տա տիկէր բօթանըն իչինէ գօյտը։ Պու էնատէ Հաճի Ահմէտ պաշընը պիր թարաֆա չէվիրտի։ պէն տախի «նի՞չիւն պաշընը չէվիրիյօրսըն» տէտիկիմտէ, «պիզ պունլարը չօգ եաբտրգընտան, կէօզիմտէ հիւլէ վար, անըն իչիւն չէվիրիյօրըմ» տէտի։ Պունդն իւզէրինէ Հաճի Ահմէտ՝ Հաճի Ալիյէ պիր սէօզ սէօյլէյէրէք, Հաճի Ալի՝ էլիրէ պիր բարչա սու կիպի պիր չէյ ալտը, էրիմիշ օլան գալալարն իւզէրինէ սէրբտիկինտէ պիր չաթըրտարը չըգմաղա պաշլատը։ Պու էնատէ Հաճի Ահմէտ՝ «պաշընընը սագլարն, զիրա կէօղէրինիզի սագթի իտէր» տէտի։ Պունդն իւզէրինէ Հաճի Ալի՝ «պէն գօրգմամ տէյուպ» մանկալը եանընա վարտը, բօթալարը ալտպ սուրն իչինէ գօյտը։ Ամանտէ սուտան էլ գրթասընտա 2 չէյ չըգարտը։ Կէօրտիւք քի, գալայ պիրէչիպ, քիւչէ օլմուշ։ Հաճի Ալի, Հաճի Ահմէտ իլէ գօնուշտրգտան սօնրա քիւչէյէրի պիղէ կէօսթէրէրէք, «պունլար ալթուն մը եօղտա կիւմիւշ մի տիր» տէյու սորտու։ Պունը միթազրպ «պունլար սիղտէ տուրսուն տա եարրն գույումըզյա կէօսթէրինիզ։ դաշ պարտ օլտուգլարընը անլարընը։ չիւնքի պիղ եէնի էվէնտիք, պու կէճէ խանէյէ կիմմէզ իսէք օլմազ» տէտի։ Պիղ տէ քիւչէյէրի ալտպ երթէսի կիւնիւ Գանմարճըլարտա պիր գույումըզյա կէօսթէրտիք։ գույումըզ քիւչէյինի պիրի 24 այար ալթուն օլուպ, տիրհէմինին 45 ղրշ։ վէ տիկէր քիւչէյինի տէ 90 այար կիւմիւշ օլուպ, տիրհէմինին 100 բարա իտէճէկինի սէօղէսի։ պիղ տէ քիւչէյէրի սաթմազ սըղընը քէնտինէ կէթիրտիք վէրտիք։ Դալայընը նասրլ ալթուն վէ կիւմիւշ օլաճաղընը սէօղէմէտի։ (1)

Երինէ օ կիւն Հաճի Ալի անախթարը ալտրագ պիղի մէգքիւր պօտրումա կէմիրտի։ Պիր կիւն մուդատտէմ եաբմըշ օլտրղը քիւչէյէրէ տէն կիւմիւշ քիւչէյինի տէ ալթուն թէպտիլ իտէճէկինի, վէ ֆագաթ պունընը իչիւն 5 լիրա վէրմէք իգթիզա իմմտիկինի սէօղէտի։ պիզ բարամըզ եօգտրը ճէվապընը վէրտիկիմիզտէ, «օլմազ, ճանընընը սաթրպ բարա կէթիրէճէքսինիզ, պիզ պու գաարտ չալըշրզ մէյտանա կէթիրմիշ օլտուղընընզ պիր քիմեալը թէլէֆ իտէմէյիզ» տէտիկինտէ, պիմէճպուրիյէ 5 լիրայը չըգարրպ վէրտիք։ էրթէսի կիւն Հաճի Ալի պիղտէն 4 գուրթու պալ իսթէտի։ պիզ տէ եէմիշ իսքէլէսինտէն ալտպ վէրտիկիմիզտէ, «պու 4 գուրթու պալը նէ՞ եարաճագսընընզ» տէտիք։ «Տիմանընտան իքսիր չըգարաճաղրզ» տիյէ ճէվապ իթտի։ «Պիր չէյ վար տըր, պիզ օնը պիլմէզսինիզ» պէրապէր ալարմ, տէտի։ պիզ տէ բէք էյի տէյիպ, պիզ օլատան Զիյէք բաղարընտա պիլտիկի պիր եահուտիյէ կէօթիւրտիս, երզրրդ չէքլինտէ 4 չէյէ ալտրրտը (իմպիզ օլաճագ)։ պու երզրրդլարընն պաշ թարաֆը չապգա կիպի իտի։ Էմզիք եէրլէրի տէ լէյլէք պրունը կիպի իտի։ Պունլարը 35 ղրշա բաղարլրգ իտուպ ալտը։ բարալարընը պիզ վէրտիք, վէ պիր ղէնպիլէ գօյարագ տիւքքէանընա գատար կէօթիւրտիք։ Տիւքքէանտա հաճի Ալի հաճի Ահմէտէ պիր սէօղ սէօյլէտի։

(Տէվ-դ)

(1) Պու իչէրին հօգգապազրգ օլտրղը մալիմէտ տիր։ Բօթալար սույա կիրիպ չըգէյօր։ Շիւսկէ եօգ տըր քի, սույրն իչինէ էվվէլէն էօյլէ ալթուն վէ կիւմիւշ քիւչէյէրի գօնուլմուշ տըրտ։ Բօթալար սույա գօնուլտրգտան սօնրա, իչինտէքի գալայլար չըգարրլմազ տըրտ։ Հանիյա, հօգգապազրգ մէնէ սիհր տըր նէ քէրամէթ, էլչապուգըզը մարիֆէթ տիր» տէմէզլէր մի, իչիմէ պու տա օ գապիտէն տիր։ Եկեր էօյլէ գալայ պիլմէմ նէ ալթուն վէ կիւմիւշ օլաճագ օլայտը, պիր չօգ քիմեաճըլար սիմեաճըլար միլեոնէր օլուրլարտը։ պունլարը հէրբիր, գալայ վէ սարբէտէն ալթուն վէ կիւմիւշ եաբմաղը էօրէնէճէքլէրէ իհթիրէթ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օսասը բէյիսը սանիսի Պասմաճըզատէ Ֆէրիտ պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընճը միւթէմալիզի,

Տէրսաատէթ պիրինճի թիճարէթ մահքէմէսի ազատընան Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընճը միւթէմալիզի,

Պէյօղլու պլտայէթ մահքէմէսի ազատընան Տատեան Վահրամ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընճը սանիսի,

Իւչիւնճիւ տարբէի պէլէտիյէ մալմէմուրը Ալի Ֆարիզ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընճը սանիսի,

Պէշինճի (Շամ) օրտուլ Հիւմայուն սիւվարի Յիւնճիւ ֆրգասընընն Շնճի լիվա միրիլիվասը Իպրահիմ Սըբրի բաշա հաղրէթլէրինէ ֆէրիզլիք բիւթպէսի թէվճիհ պուլրրմրշ տըր։

* * *

Իզմիր Խախամպաշրը Ավրամ Բալաչի էֆէնտիյէ թէպտիլէն Շնճի Մէճիտի,

Թէպտաի տէվրէթը Ալիյէէն Լուտրինէ չրմէնտրֆէր մերքէզինտէ միւսթախէմ Մ. Էրագա Կիւնճիւ Մէճիտի,

Ֆրանսա տէվլէթի այանընան Մ. Կիշարա 1ինճի Մէճիտի,

Ֆրանսա սէնայիի նէֆիսէ նէզարէթի մէմուրլարընան Մ. Վիլիամսոնա 3իւնճիւ, վէ տէվլէթը միւշարէլէյհա միւթէպարանը Թիճճարանընան Մ. Ժօզէֆ Բօրթոլիյէ Կիւնճիւ Մէճիտի,

Ֆրանսա բէյիսը ճիւմհուրը հազրէթլէրինին տաիրէի ազքէրիէսի մէմուրլարընան միրիլիվա Մ. Պրոժէրէ Շնճի, վէ սիւվարի մերայայը Մ. Քիթանսթէնէ 3իւնճիւ Օսմանի, վէ թօքճու գայմագամ Մ. Դօրիզօպէսթ վէ իսթիհքեամ գայմագամը Թէոլէզայա 3իւնճիւ Մէճիտի,

Բիյատէ պէնպաշրը Մ. Շամուանա Կիւնճիւ Օսմանի, վէ մուզիգա բէյիսի Մ. Սինօքէ Կիւնճիւ Մէճիտի Նիշանը իհսան պուլրրմրշ տըր։

ԻԽԹԱՐ

ԵՐԷՆԻ ԱՊՈՆԷՄԱՆ ԳԻՆԱՔԸ

Սրճարան էլէն

12	այլրդ	ղրուշ	140
6	»	»	70
3	»	»	40

Թաշրբ էլէն

12	այլրդ	ղրուշ	200
6	»	»	100

ՍԱԹԼԸԴ ԽԱՆԷ

Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ ճէտիտիյէ սօղաղընտա քէտին օլուպ 6 օտա, 2 սուֆա վէ 2 գուլլը Հավի պուլրնան վէ 7 արշրն եիւղ վէ 20 արշրն տէրինլիք եանի 140 արշրն արսատա վէ էօն թարաֆը 2 վէ արգա թարաֆը 3 գաթ իւզէրինէ պինա օլընմրշ 29 նուսէրօլը պիր պապ խանէ՝ արգասընտա 210 արշրն պաղչէսիյէ պէրապէր սաթլրդ օլտրղընտան, իչթիրայէ թալիպ օլանլարրն մաթպասմրզա միւրաճաաթ իմմէէրի իյան օլընը։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԷՄՆԻԹԷԹ ՍԱՆՏՐՂԸ

1304 սէնէսի Հազիրան իպթիտասընտան աղօսթօս ղայէսինէ գատար միւվազէնէ.

	Զէմրէր	Մարրդ	Պէրբէյէ զէմրէր	Պէրբէյէ մարրդ
Էսասէի հիսադ				
Թէվտիաթ	16037786·10	40309073·20		24251289·10
Իգրազաթ	31115053·10	6508743·20	24606309·30	
Թէվտիաթ ֆիրզէրի	837446·20	979324·10		141877·30
Իգրազաթ »	3865608	994196	2871412	
(1)	304680·30		304680·30	
Խազինէի Մալիյէ				
Գայտիյէ ըէսմի				
Բէշլինէն ալընան ֆայզ				
Մէսարիֆը ումումիյէ	207037·10		207037·10	
Թէմէթթիւ վէ զիյան				
Իհթիյաթ ազէսի		3701525·10		3701525·10
Սանտրգ	23220837·10	23115584·30	105252·20	
Միզան	29490094·10	29490094·10		
	105098543·20	105098543·20	28094692·10	28094692·10

Իչպու միզան՝ Սանտրղըն գույուտը էսասիյէսինէ մութապրգ օլտրղը թատիգ գելընտը

Մէհմէտ Էմին — Մէհմէտ Փոտէրի
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԽԱՉԱՏՈՒՐ — ՍԻՒԼԵՅՄԱՆ

ֆի 8 չուպաթ սէնէ 304

(1) 83 սէնէսինտէն 98 սէնէսի զայէթինէ գատար օլան իգրազաթտան պազը էսպապա մէպլնի մէրհունաթ պէտէլլէրինին ատէմը քիֆայէթինտէն աշրգտա գալրպ Սանտրղըն նիզամը տաիրէսինի թահգիգ ու թէտգիգ օլան մաթլուպաթ հիսապը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՄԸ

Լոնտրա 4 ապրիլ

Ինկլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	098-9/16
Օսմ. էհսամը աշչալը	15-3/8
» » գաբանը	15-5/16
» » Սէրի Ա	27-3/4
» » » Պ	15-7/8
» » » Ս	15-1/8
Օթօման 1871	90 3/4
Օսմանլը Պանգասը	12-
Ռուսիա իսթիդրաշը	102-1/4
Մըսրը տուլ. մութթահրութ	89-3/4
» խմթիպաշը	104-3/8
Տախրա Սանիյէ Մըսրը	85-5/8
Ռոչիլտ իսթիդրաշը	104-1/2
Մաճառիստ. էհսամը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վասէ	25-45

Բարիզ 4 ապրիլ

Ֆրանս. էհս. 3 % Ֆր.	85-27 1/2
» » 4 1/2 %	104-60
Սէնի Օսմ. էհսամը աշչալը	15-45
» » » գաբանը	15-42
Մէկսիկոյէլ	
Սէրի Պ.	15-50
» Ս.	15-40
Բուսիէլի չըմէնտիֆէրի	55-50
Օսմանլը Բէթիսի էհսամը	-
» Պանգասը	553-75
Գրէտի Լիոնէ	665-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1220-
Գոնթուար տ'էսգոնթ	127-50
Սիւէզիկ ագսիոնը	2230-
Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էհսամը	96-15
Մըսրը ֆոնտ. մութթահրութ	455-
Եուռնան 5 % 1879	450-
Գամպիո 3 այ վասէ	25-25

Վիէննա 4 ապրիլ

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիո	121-25
Ռուսիէլի չըմէնտիֆէրի	27-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՄԸ

Էսկ. ուսմ. տիւն ազչ. գաբ.	16-38
» » » էն եիւքսէք	17-04
» » » էն ալաղը	16-38
Ռուս սապահ աշչալը	16-35
Խմթիդրաշը տասիլի տիւն գաբ.	41-17
» » » էն եիւքսէք	41-25
» » » էն ալաղը	40-15
» » » աշչալը	41-10
Մըսրը մութթահրութ գաբ.	-
Ռուս սապահ աշչալը	-
Սէրի Ա.	27-30
» Պ.	16-10
» Գ.	16-35
Ռումէլի չըմէնտիֆէրի	54-75
Ագչէ փայլի	7-
Բէյբոր Դրչ.	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ֆ. 9-05
Սթամպոլ պանգասը	7-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-25
Թրամվայ	4-65

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՓՈՇԱԿԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.-ան	Դրշ. բ.
Պէյալ մէհլուկէ փայզը	108-26
Մէթալիք »	102-20
Պէյլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-34
Ֆրանսըզ ալթունը	87-38
Բօլ	91-10
Գրէմից ալթունը	51-15
Դարպոն գայմէսի	03-45

ԹԱՍԽԻՏԷ ԲՆԱԴՐԵՏ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	07-30
(2000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 18)

Եէհրը Բամպանը չէրիֆէ ճիւնուտը ճէնապը Միւլիւքանէյէ վէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օյունաճագ օմուզտան գրրգ պին քիլօյա գատար բէյէլին վէ եիւզտէն եիւզ երմի պին քիլօյա գատար չէքէր վէ օն պէշտէն երիսի պին գէյէյէ գատար բէյնիրին վէ օլ մըղտար զէյթունին մարտը բումինին երիսի տօգուզնճը չարշէնպիկ կիւնիւ պիրիմնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թենզիլի գապուլ իսիլէճէկի ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլան վէ չէրաթինի անյամագ խթէյէնէրին մաղամ Սէրասքէրի Էվազիմաթ տաիրէսինէ կէմէկերի իլան օլունը։

21 մարտ 1889

3—3

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 19)

Սիյահ չուհատան մաամուլ սէթրի վէ բանթալօնտան իպարէթ օտաճը էլպիսէպ

թագրմ 101

պէհէր թագրմը 195 ղրշ.

թիմուր չէնպէր

քիլօ 2000

պէհէր քիլօսը 1 ղրշ. 29 բարա

Միւպայաա օյունաճագ պէրվէճէր պայէ էշեա ֆիյաթը մուբագամէսի իլէ թալիպլէրի էօհսէսինտէ օյուզ, մարտըն երիսի տօգուզնճը կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասա գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինէն, իթասընա վէ օթուզնճը կիւնիւ եիւզտէ պէշ թենզիլի նէ թալիպ օլանլարըն մաղամը Սէրասքէրի Էվազիմաթ տաիրէսինէ կէմէկերի իլան օլունը։

22 մարտ 1889

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 20)

Միւպայաա օյունաճագ գրրգ պին քիլը ճէտիտ պուզտարը պէհէր քիլէսի էլի ալթը պուչուգ ղրուշա վէ իլի միլեօն տէօրթ եիւզ պին քիլօ արբանը պէհէր քիլօսը եիրմի տէօրթ բարաա թալիպի էօհսէսինտէ օյուզ, իչպու մարտը բումինին երիսի եէտինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թենզիլի գապուլ օյունաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մաղամ Սէրասքէրի Էվազիմաթ տաիրէսինէ կէմէկերի իլան օլունը։

23 մարտ 1889

3—1

Սէլանիքաթ Թահսիլատալէ մէվզիլինտէ Վարտար գարուսը ճատտէսինտէ միւսագգաֆաթը հաճի Տէրվիշ չէլէպի վէ կէտիկի Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի հազրէթլէրի վագֆը չէրէֆինտէն թարգիլարը պէրպէր տիւքքեանլարընը ռուպ հիսսէի շայալարը մահլիւլ վէ վագֆա ամտ օյուպ պիրիվզայէտէ 10510 ղրուշտա, վէ եէնէ մահալը մէգքիւրէթ քեանին Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի հազրէթլէրի վագֆը չէրէֆինտէն թարգիլարը հաճի Թիմուր աղա վէ հիսսէնի էֆէնտի վէ հալվա պէյ մասլաղալարը վէ ճատտէ իլէ մահտուտ չէհրի 180 ագչէ իմճարէլի պիր պայ ֆրունճը տիւքքեանընդան եալընը կէտիկինէ 6 սէհիմտէն 1 սէհիմ հիսսէսի մահլիւլէն ճանիպը վագֆա ամտ օյուպ իճրա գրլընան միւզայէտէտ 5200 ղրուշտա մահալի թալիպլէրի իւզէրինտէ թէգարրուր իմմիշ օյորղընտան, պէտէլթը մէգքիւրէտէն զիյատէյէ թալիպ պուլընանլարը՝ թարիխը իլանտան իմիպարէն պիր հաֆթայա գատար մէհէմին ագչէսինի միւսթահգրպէն Տէրսատէթճէ Էվգաֆը հիմայուն նէգարէթը ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ խտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

23 մարտ 305

5—1

Իմարաթը ամիրէ վէ խայրաթը սարիէ իչուն միւպայասանա լիւզում կէօրիւնէն 16000 քիւսուր չէքի հաթապն միւնագասը իճրա օյունաճաղընտան, իմա իմմէք իսթէյէնլէրին միւնագասա չէրաթինի անյամագ վէ միւնագասատա պուլընմագ իւզրէ չէհրը ճարիի բումինին 25ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իմիպարէն մէճլիսը խտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

22 մարտ 305

3—2

ճէտիտ Վալիսէ Սուլթան հազրէմլէրի էվգաֆը չէրիֆէլէրինտէն Պաղչէ գաբուսընտա վագը ճամիի չէրիֆ ավլուսընտա քէօրբիւ ճիհէթինէ կլունէն թարիդին ճանիպը եէսարընտա քէօչէ պաչընտա քեանին մուգատատէմա 34 նումէրօլու պիր պայ տիւքքեան էլեէվմ տէրատէսը ինչա պուլընան ֆէվգանի վէ թահթանի քեարկիր 2 պայ տիւքքեան թալիպլէրինէ իճաբ վէ իհսալէ գրլընաճաղընտան, մէգքիւր տէքեաքիինին իսթիճաբընա թալիպ օլանլարն իչպու չէհրը մարթին 21ինճի սալը կիւնինտէն իմիպարէն չէհրը մէգքիւրէն 30ընճը բէնճչէնպիկ կիւնիւնէ տէկինն էվգաֆը հիմայուն խաղինէսի մուհասէպէի ումումիյէ խտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

20 մարթ 305

4—4

ճէնէրալ Թէմքեան Եըլորբրմ ՍուլթանՊայազիտ Խան Թապէ սէրաուհու հազրէթլէրի էվգաֆը չէրիֆէսինէն Կէյպիզ գազարնա թապի թուղլա գարիպէսինտէ տէյիրմէն բիչկեահընտա լէպը տէրեատէ Մանկաֆայա գատար օյան մահալին մահֆուզ խարիթաը մուճիպինճէ գում իխրաճ օլընմագ վէ մէգքիւր խարիթատա կէսթերիէն հուտուտը թէճավուզ վէ պիր թագրմ քէսան էօհսէլէրինտէ պուլընան պաղարա իյրասը մաղբրաթ իմմէսէք չարթը վէ չէրաթիթը սաբէի մալիսմ վճճէյլ պէտէլը սապրգան սէնէվիյէսի 15000 ղուրուշտան իպարէթ օյան մէգքիւր գումալ մահալէ թալիպ օյանլարընը թարիխը իլանտան իմիպարէն 5 կիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի մուսթասհրպէն էվգաֆը հիմայուն նէգարէթը ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

10 մարտ 305

5—5

Գարասի սանճաղը տախիլինտէ վագը օյուպ 10 սէնէլիկի տէրատէսիը միւզայէտէ պուլընան վագֆի գէլմիսի լիքլէրին 305 սէնէի մալիյէսի չէհրը մարթընընն 11ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ միւզայէտէի ինթիհալիյէսի 13ինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ 100 տէ 5 գապուլ օլընճաղը՝ պունտան էվվէլ կազէթ ալար իլէ իլան գըլընարը հալտէ, մահալի իլէ պիլմեխապէրէ միւզայէտէնին արգասը ալընմասարը ճիհէթլէ, միւզայէտինին 305 սէնէի մարթընն 31ինճի կիւնիւնէ գատար թէմամտինէ գարար վէրիրմիշ օյմասը յլա, դիքր օլընան զէյլմինլիքլէրին իլիթգամընա թալիպ օլանլարը՝ միւտտէթը մէգքիւրէ զարիֆնտա էվգաֆը հիմայուն մուհասէպէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի խուսուսը թէքրար իլան օլունուր։

16 մարտ 305

5—5

ԲԷՅԹԻԼԱԼԷՅԻ ՎԱՔՈՒԼԱՐԸ
ԽՏԱՐԼԻՍԻ

Պէհէր հաֆթա օյարագ Տէրսատէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթի քօմֆասը։

Լօգգօ գարատանդն թահթը գօմանտասընտա պէհէրա նամ վարօր 1500 թոնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլորագ ալանֆրանկա ապրիլին 10ընճը չարշէնպիկ կիւնիւ եէյլէնտէն ասնրա ալանֆրանսատ 3 1/2 Տէրսատէթճէն հարքէթլէ ԶԱՆԱՆԴԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԻՆ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻՆՃԻ օգրարարագ բաղար էրթէսի ասպասչլրդն 4 պուչուգ կիւնէն ԻՍԿԵՆՏԵՐԻՅԷ մուվասլէթ իսէճէք տիր։

Նօյճու պիլէթլերի ֆամիլիասա վէ կիսիպ կէլմէ ալանրգասա, թէնզիլ ֆէյթալ ֆիբրուէթի օյունուր։

Վաբօրատ պիրլինճի պընքի ուռֆրա թագզմը, պանես օտաաը, հէքիմ վէ Իբրահիմէֆի գասրն վար տր։

Եինէ բօսֆոր մէգքիւրէնին ԻՍԿԵՆՏԵՐԻՅԷՆԷ հէր չարշէնպիկ սապասէրը հարքէթի ինէն Գերիյէթիւլ Շամ վաբօրլրը տօգրու ԼՆՖԻ.յա հարքէթի իսուպ ԻՍԿԵՆՏԵՐԻՅԷՆԷ 44 սասատա Պեյրութա վասլ օյուր, վէ ԹՈՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԵՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԵՆՏԵՐՈՒՆԱ օգրար

Բօսֆոր մէգքիւրէն Դրբմրը սէնիզի իշլէյէն վաբօրլրը՝ հէր ճումա կիւնիւ Գրինտլի բօսֆոր չանթասընդն մէ.խասլէյէնտէն սօնդրա Սիւվէյշտէն հարքէթլէ, Ձիտտա, Սուաքիմ, Մասուա, Հիւտեյտա վէ Ասէն իսքէնտէրլէրինէ ուղղար։

Նօյճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպոլտա Նամին Նօսֆիանտ ֆէօբրու պաչընտա Սէնի Վալիտէ խանընտա գումբանեատ մէգքիւրընն ասճենէեասնէսի միւրաճաաթի իմմէլի տիրլեր։

Իչպու ասճենթեխանէ՝ պէտէլի Մըսրընն պիլճիսէ բօսֆոր իսուրխանէլէրինտէ Բէէնտիյէ օյրմսէ իւզրէ բօսֆոր թալիցասընը [Մանասրօսթ] տասի իմա խտրը։

Հէր սընընճ եօնճու իչիւն Պէ յօղանտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մասխասէ Ֆ. Մ. Թոմսա Գուգ վէ եվլասը ասճենթիսընա միւրաճաաթ օյընա։

ԻՏԱԼԻԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ
ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԸ

(Հաֆթադա պէր էնճա օլընան սէֆէր)

Սալը կիւնէրի Տէրսատէթճէն հարքէթ իսուպ, Էրէբլի, Ինէպօլու, Սիրոպ, Սամսուն, Լանեէ, Օրսու, Թիրէպօլու, Ռիզէ վէ Թրապիզոնա ագիմէթ իսէր։

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԸ

(Հաֆթադա պէր էնճա օլընան սէֆէր)

Զարշէնպէհ կիւնէրի Տէրսատէթճէն հարքէթ իսուպ, Էրէբլի, Պարթընը վէ Ամասրա-յա ուղղար։

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍԸ ՂԱՐՊ ԽԱԹԸ

(15 կէնճէրէ պէր էնճա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնէրի Իպիր վէ Կիրիտ Թարիգէրիյէ Սթամպոլտան հարքէթլէ, Տէրէ, Պէնկազի, Թարապլուսը Ղարպ վէ Մարթայա ագիմէթ իսէր։

ԻՍՊԻՆՏԷՐԻՅԷ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԸ

(15 կէնճէրէ պէր էնճա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնիւ Սթամպոլտան Կալաթէթ իսուպ Կելիպօլու, Զանդագալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սարդը, Բասոս, Ատալիա, Մերսին, Լաքէնտերուն, Թարապլուսը Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրտ-սիտ վէ Իսքէնտերիյէյէ հարքէթ իսէր, վէ թէքրար Լաքէնտերիյէյէն կիրիտ Թարիգիյէ ավտէթ իսէր։

ՍԷԼԱՆԻԿ ԽԱԹԸ

(15 կէնճէրէ պէր էնճա օլընան սէֆէր)

Հէր 15 կիւնտէ պիր տէֆա ճումա կիւնէրի Տէրսատէթճէն հարքէթլէ Կելիպօլու, Զանդագալէ, Տէտէ Ագաճ, Գաբա Ագաճ, Գավալա, Այնօրզ վէ Սէլանիկ կիտէր։

ՄՈՒՏԱՆԵԱ ԽԱԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսատէթճէն վէ Մուտանեատան հարքէթ իսուպ կէմէկլիք վէ լէսեկ խճապ Արմուտլյա տասի ուղղար։

Տէրսատէթճէն ճումա, բաղար վէ սալը կիւնէրի հարքէթ իսէր։

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԸ

Բաղարտան մատատա հէր կիւն Սթամպոլտան վէ Իզմիտէն հարքէթ իսէր, վէ Տարբաշ, Գարամուսալ, Եալովա, Էրէկլի, Գօնճա, Դարպզէլ, Տէչիրմէնդերէ վէ Սէբգանա տասի ուղղար։

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԽԱԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսատէթճէն վէ Պանտըրմատան հարքէթ իսէր վէ Բրեմէրէ տասի ուղղար։ Տէրսատէթճէն բաղար Էրթէսի, Հարշէպիհ վէ ճումա էրթէսի կիւնէրի տասիմէթ իսէր։ Գուլբա վէ գոյտա զէմանդրընտա լէտեէ իչճապ ֆէվզէլատ վաբօրլար թարյին վէ իրսալ իսիլէճէք տիր։

ՇԵՆԿԻՆ ԽԱԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնէրի Տէրսատէթճէն հարքէթլէ Զանագալէ, Լէմնոս, Սէլանիկ, Բրեվեզա, Պարկա, Մորօ, Գօրֆու, Ա.յ Սարանտա, Ավլօնիա, Տրաճ վէ Շենկինէ ուղղար։

ԻՍՊԻՆՏԷՐԻՅԷ ԽԱԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնէրի Տէրսատէթճէն հարքէթլէ Զանագալէ, Լէմնոս, Սէլանիկ, Բրեվեզա, Պարկա, Մորօ, Գօրֆու, Ա.յ Սարանտա, Ավլօնիա, Տրաճ վէ Շենկինէ ուղղար։

ԻՍՊԻՆՏԷՐԻՅԷ ԽԱԹԸ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումա էրթէսի կիւնիւ Կիրիտ Թարիգիյէ Տէրսատէթճէն Իսքէնտերիյէյէ հարքէթլէ, պասէհու Իսքէնտերիյէյէն գելյամ իսէրէք վէ Բարաշամ սէվսիվլի իսքէլէլերինէ ուղղարագ Տէրսատէթէ ավտէթ իսէր։

ՍԱԳԴԶ ԽԱԹԸ

Ամսա իւչ տէֆա հէր 10 կիւնտէ պիր Տէրսատէթճէն հարքէթլէ, Կելիպօլու, Զանդագալէ, Պօղչա Ատա, Մօլիվա, Լարիմա, Ամվալրգ, Միտիլլի, Տիբէլի, Իզմիր, Զեյտէ վէ Սագրըլա ուղղար։

ԳԱՐԱՊԻԿԱ ԽԱԹԸ

Հէր բաղար էրթէսի վէ բէնճչէպիկ կիւնէրի Պիրէ Սամսուն Ամասրա Տարսոն վէ Ադանա վէ Լաքէնտերուն, Գարամանիա, Ալանիա, Մերսին, Լաքէնտերուն, Թարապլուսը Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրտ-սիտ վէ Իսքէնտերիյէյէ հարքէթլէ, Թէքրար Լաքէնտերիյէյէն կիրիտ Թարիգիյէ ավտէթ իսէր։

ԹԷՐԻՐՍԱՂ ԽԱԹԸ

Հէր սալը վէ ճումա էրթէսի կիւնէրի քէօբրիւտէն հարքէթլէ, Պիկասոս, Սիլիվրի, Էրեկլի վէ Թէքիրտաղ ուղղար վէ բալար էրթէսի վէ բէնճչէպիկ կիւնէրի տասի Թէքիրտաղընտան հարքէթլէ մէգքիւր իսքէլէլերէ ուղղարագ քէօբրիյէ ավտէթ իսէր։

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա — Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Իէրմայէսի	3,000,000
Սկթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN
INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀԷՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

1836տա — Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898,076

Պալիֆ իւլ պէյան իւթի գումբանեա էհվլեն ֆիյաթլա վէ միւթեսիլ չէրսթիլէ խանի վէ էշեա վէ էմմասի թիւճարիյէ վէ սարիէ սիկուրթա իտուպ, գազանրն վուգուրնա սէրպագամ պէրմուճիպը մուգավէլէ թաղմին իսէրլէր։ Եանկեն ճիհէթինտէ թազմինաթ 15,000,000 Ինկ. լիրասը։

ՏԻՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000 . Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 120,000

Իչպու գումբանեա էհվլեն ֆիյաթլա վէ միւթեսիլ չէրսթիլէ կէրէք վաբօր վէ կէրէք ԼԷՔԷՆ սէֆինէսիլէ մէրսու էմմասի թիւճարիյէ, կրսւբօ վէ նօյի պէտէլի սիկուրթա իսէր։ Մուֆասալ մալիւմաթ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն Խանընտա մէգքիւր իւչ գումբանեալար աճենթի ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՐԵԱՆԱ միւրաճաաթ իթմէլի։

Է. Ա. ՐՈՒԷՆԱՆԷՍ

ՀԱՐԻԳԴ ԳԱՐԾԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
1837ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ

Սէրմայէ	4,000,000
Գոնթրաթ ը Բրիմ	4,000,000
Սենեվիլ Բրիմ	600,000
Շեմմիդէ գատար Թէէսիսէ իհթիշ Թազմինաթ	30,000,000

Բարիզին եմմաք իւզէրինէ իգրաղ իսէն Գրէտի Ֆոնսիէ տը Ֆրանս պանգասընդն էմ.լաքլասընդն սիկուրթասընը սէրբէօշտ իսէն սալիճի իւչ պէյան գումբանեանդն՝ պիր սէնէյէ միւճէթճավուզ Մէսմիյիքը մանհրուսէտ տասի Հարիգէ գարշը մուսամէրէ իճրա իսէ-կէլվէյտ օյան միւտիրիյէրը ուսմանիյէսին տասա պին Հիսսէի թարիգէ ճէրէլվէյտ օյան միւտիրիյէրը ուսմանիյէսին տասա պին Հիսսէի թարիգէ ճէրէլվէյտ